

Seega peab soojusettevõtja tagama oma võrgupiirkonnas soojusenergia tootmisega ja edastamisega seotud süsteemide toimimise ja korrashoiu ning arendustegevuse, milleks tehtavad kulud kompenseeritakse soojusettevõtjale tarbijate poolt läbi soojuse hinna.

KKütS § 9 lõige 4 sätestab, et soojusettevõtja peab avalikustama oma võrgupiirkonnas soojuse piirhinna vähemalt üks kuu enne selle kehtima hakkamist. KKütS ei sätesta, kuidas peab soojuse hinna avalikustamine toimuma, millest tulenevalt eeldatakse, et hind on avalikustatud mõistlikul viisil (näiteks arvel, veebis, ajalehes vms) ja tarbijal on hinna muudatustest võimalik mõistlikul viisil teada saada. Soojusettevõtjad peavad lähtuma muuhulgas ka soojuse ostu-müügilepingust tarbijatega, kus need tingimused võivad kirjas olla. Seega seadus sätestab üksnes piirhinna avalikustamise kohustuse, mis tähendab et piihinnast madalama hinnaga võib soojust müüa, ning nendest muutustest tarbijat eraldi teavitama ei pea.

Vastavalt KKütS § 9 lõikele 10 võib soojusettevõtja taotleda KAlt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. KA loeb sellisteks teguriteks soojuse tootmiseks kasutatavate kütuste (eelkõige vedelkütus ja maagaas) hinnad.

Seega vedelkütuste ja maagaasi hindade muutumisel muutuvad ka soojuse piirhinnad, kuna eesmärgiks on tagada soojuse hind, milles sisalduv kütuse hind peegeldab võimalikult täpselt olemasolevat turuolukorda ja oleks seeläbi põhjendatud ning tarbijale arusaadavam. Kõik teised kulukomponendid (tegevuskulud, amortisatsioon, ettevõtte kasum jne) jäävad müüdava soojuse hinnas muutumatuks.

Kõik tööjuhendid, mida KA soojuse hinna analüüsimisel kasutab ja mille põhjal tehakse otsustused, on avalikud ning kõigile soovijatele kättesaadavad.

Tulenevalt haldusmenetluse seadusest (HMS) on KA-l õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. KA on välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel (vt <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis energeetika- ja veeteenistus/ Soojus) soojuse hinna taotlemise vormid ehk küsimustikud exceli tabelite kujul (vt <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis energeetika- ja veeteenistus / Soojus / Hinnaregulatsioon / Hinnataotluse vormid). Küsimustikud on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest (KonkS), KKütS-st ning täidetult sisaldavad andmeid, mis võimaldavad KA-l kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes (KKütS § 8 lg 3 ettenähtud) põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on abistavaks vahendiks KA poolt välja töötatud ja samuti koduleheküljel (vt <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis energeetika- ja veeteenistus/ Soojus/ Hinnaregulatsioon / Piirhindade kooskõlastamise meetodikad ja juhendid) avaldatud „Aruannete esitamise kord soojusettevõtjatele“ ja „Juhend soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemi alusel ja korrektsiooni arvutamiseks“.

KKütS-st lähtuvalt on KA välja töötanud ka juhendi “Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted” (Juhend on avaldatud KA koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee>, menüüs energeetika- ja veeteenistus/ Soojus / Hinnaregulatsioon / Piirhindade kooskõlastamise meetodikad ja juhendid). Juhendi välja töötamisel on arvestatud KKütS-st, millest lähtuvalt kujuneb soojuse hind soojusettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügiühikuna, s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse kooskõlastamise käigus KA-le abistavaks vahendiks ning on KA-le siduv. Juhendit rakendatakse soojuse hindade kooskõlastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi KA

regulatsiooni alla kuuluvate soojusettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

2. KA poolt Kunda võrgupiirkonnale kooskõlastatud otsused ja nende avalikustamine.

Alates 2007.aastast on KA oma otsustega kooskõlastanud Kunda võrgupiirkonnale:

- 1) Otsus 26.10.2007 nr 217-048/07S, hinnavalem;
- 2) Otsus 01.11.2007 nr 223-051/07S, soojuse piirhind 50,67 €/MWh (hinnavalemi alusel);
- 3) Otsus 02.07.2008 nr 030/08S, soojuse piirhind 72,67 €/MWh (hinnavalemi alusel);
- 4) Otsus 29.05.2009 nr 7.1-3/09-0037, soojuse piirhind 55,62 €/MWh (hinnavalemi alusel koos kütuse hinna korrigeerimisega); soojuse piirhind 51,12 €/MWh (hinnavalemi alusel ilma kütuse hinna korrigeerimisega);
- 5) Otsus 21.10.2011 nr 7.1-3/11-077, hinnavalem ja soojuse piirhind 74,73 €/MWh (hinnavalemi alusel);
- 6) Otsus 26.01.2012 nr 7.1-3/12-017, soojuse piirhind 76,68 €/MWh (hinnavalemi alusel);
- 7) Otsus 20.06.2012 nr 7.1-3/12-086, soojuse piirhind 80,44 €/MWh (hinnavalemi alusel).

Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 11 ei või KA avaldada seoses piirhinna kooskõlastamisega saadud teavet kolmandatele isikutele, välja arvatud juhul, kui teabe avaldamine on ette nähtud seadusega või kui teabe edastamine on vajalik KKütS-st tulenevate kohustuste täitmiseks.

KonkS § 63 lõige 1 sätestab, et ärisaladuseks loetakse niisugune teave ettevõtja äritegevuse kohta, mille avaldamine teistele isikutele võib selle ettevõtja huve kahjustada, eelkõige oskusteavet puudutav tehniline ja finantsteave ning teave kulude hindamise meetodika, tootmissaladuste ja -protsesside, tarneallikate, ostu-müügi mahtude, turuosade, klientide ja edasimüüjate, turundusplaanide, kulu- ja hinnastruktuuride ning müügistrateegia kohta.

Ärisaladus ei ole avalikustamisele kuuluv või avalikustatud teave, KA tehtud otsus ja ettekirjutus ning KA peadirektori või KA muu ametniku koostatud dokument, millest on ärisaladused välja jäetud.

KonkS § 63 lõige 2 sätestab, et KA ametnikul ei ole õigust avaldada teistele isikutele ega avalikustada ettevõtja nõusolekuta ärisaladusi, sealhulgas pangasaladusi, mida ta on teada saanud oma teenistuskohustuste täitmise käigus, kui KonkS-ga ei ole ette nähtud teisiti.

KonkS § 63 lõige 5 sätestab, et KA jätab avalikustamisele kuuluvate otsuste ja ettekirjutuste tekstist välja ärisaladused ja muu konfidentsiaalse teabe.

Tulenevalt avalikkuse kõrgendatud huvist on KA nõudel Adven Eesti AS (endine nimi Fortum Termest AS) märkinud ära teabe, mida ettevõtja loeb põhjendatult oma ärisaladuseks, KA otsuses 21.10.2011 nr 7.1-3/11-077. Tingitult eeltoodust, **KA võib avalikustada üksnes otsuse 21.10.2011 nr 7.1-3/11-077, milles ettevõtja on kinni katnud ärisaladust sisaldava teabe.** Nimetatud otsus ja selle avaldamise luba kinnitav kiri on lisatud käesolevale kirjale.

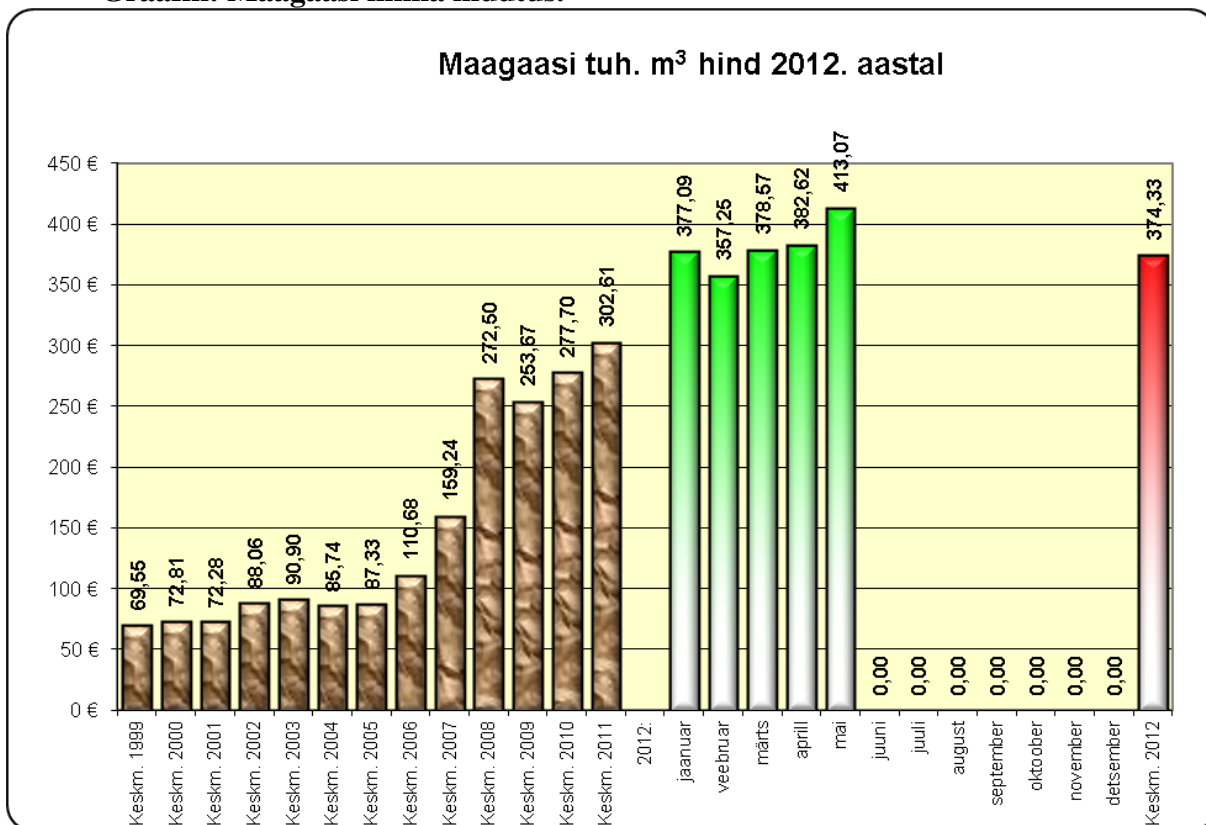
Teisi Kunda võrgupiirkonnale KA poolt kooskõlastatud hinnavalemi ja soojuse piirhinna otsuseid ei ole võimalik KA-l avalikustada tulenevalt KKütS § 9 lõikest 11 ja KonkS § 63 lõikest 1.

3. Täiendavad selgitused

Alates 01.12.2011 hakkas Kunda võrgupiirkonnas kehtima KA poolt 21.10.2011 kooskõlastatud uus hinnavalem (ja selle alusel kooskõlastatud soojuse piirhind 74,73 €/MWh) Nimetatud hinnavalemi alusel on KA kooskõlastanud soojuse piirhinnad 26.01.2012 otsusega nr 7.1-3/12-017 (soojuse piirhind 76,68 €/MWh) ja 20.06.2012 otsusega nr 7.1-3/12-086, (soojuse piirhind 80,44 €/MWh) tulenevalt maagaasi hinna muutusest.

Kunda võrgupiirkonna (sama on ka Eesti teistes maagaasil soojust tootvates piirkondades) jaoks muutub maagaasi sisseostuhind igakuiselt sõltuvalt USA dollari kursist ja kütteõilide 9 kuu keskmistest hindadest. Maagaasi sisseostuhinna (Eesti Statistikaameti andmetel) muutust viimaste aastate ja käesoleva aasta jooksul illustreerib lisatud graafik.

Graafik: Maagaasi hinna muutus.

Seega on Kunda võrgupiirkonnas (samuti Eesti teistes maagaasist soojust tootvates piirkondades) soojuse hinna tõusu põhjuseks eelkõige kütuse hinna tõus, mida põhjustavad globaalsed muutused maailmaturul (toornafta hinna tõus, USA dollari kursi muutus).

Võrreldes varasemalt (KA otsus 26.10.2007 nr 217-048/07S) kooskõlastatud hinnavalemiga (ja selle alusel kooskõlastatud soojuse piirhindadega) on uues hinnavalemis (KA otsus 21.10.2011 nr 7.1-3/11-077) lisaks maagaasi ostuhinnale Kunda võrgupiirkonnas muutunud elektrienergia ostuhinnad ning kütuse põletamisel välisõhku paisatavate saastetasude tasumäärad (muutuvad igal aastal vastavalt keskkonnatasude seadusele). Samuti on lülitatud soojuse hinna aastatel 2008-2011 teostatud investeeringud summas 359,72 tuh € (5,63 mln krooni), mille tulemusel on Kunda võrgupiirkonnas vähenenud soojuskadu 30,7 protsendilt 22,1 protsendini ning saadud kokkuhoid kompenseerib investeeringute maksumuse hinnas.

Kunda võrgupiirkonna probleemiks on halvas seisukorras ning madala tarbimistihedusega soojustrassid, milles oli soojuse kadu 2009.aastal 30,7% ja 2010.aastal 26,6%. Alates 01.12.2011 kehtivas hinnas on soojuse kadu soojustrassides 22,1%. 2010. aastal vastuvõetud monopolide hinnapiirangute seaduse kohaselt on majandus- ja kommunikatsiooniminister

kehtestanud oma määrusega soojuse kadude osas tehnilised nõuded, mida ettevõtetal tuleb järgida. Kunda võrgupiirkonnas on ettevõtte võtnud endale tegevusloas arenduskohustuse vähendada trassikadu 2016.aastaks 18%-ni, mis absoluutmahus vähendaks trassikadusid 1,76 korda ning annaks ka võimaluse alandada soojuse hinda.

Lahendused soojuse hinna alandamiseks seisnevad eelkõige trassikao vähendamises, mis on juba täna ettevõtte poolt töösse võetud. Teostatavad investeeringud finantseeritakse osaliselt välisabi raames. Siinkohal kehtib printsiip, et välisabi raames finantseeritud investeeringuid ei lülitata soojuse hinda.

KA-le edastatud informatsiooni kohaselt on Adven Eesti AS kaalunud puiduhakkel töötava katlamaja rajamist, mis võimaldaks tänases olukorras anda kokkuhoidu soojuse tootmise muutuvkuludelt ja kujundada tarbijatele soodsama hinna. Maagaasi primaarenergia hind moodustab täna (taandatuna kütteväärtusele) ca´ 45 €/MWh, samas kui see on puiduhakkel ~18 €/MWh. Siinkohal tuleb ära märkida, et kirjeldatud investeering osutub tasuvaks juhul, kui seda kaasfinantseeritakse Euroopa Liidu abi raames, sest kui hinda lülitatakse kogu katlamaja investeeringu maksumus, ei anna see tarbijale efekti soojuse piirhinnas.

Lisaks eeltoodule tuleb märkida, et analoogselt maagaasiga järgib ka puiduhakke hind kasvutrendi. Puiduhakke hinda mõjutab tõusvas suunas ka EL süsinikdioksiidi (CO₂) – poliitika, mis soosib taastuvate kütuste kasutamist. Kokkuvõttes tuleb tõdeda, et pikas perspektiivis jätkub hinnatõusu surve erinevatele kütustele ning parimaks kokkuhoiu lahenduseks on eelkõige energiasääst tarbija juures majade soojustamise ja küttesüsteemide renoveerimise teel.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Külli Haab

Energeetika- ja veeteenistuse juhataja- peadirektori asetäitja

Riina Randmaa, [6672581]

Riina.Randmaa@konkurentsiamet.ee